

DZIENNIK BYDGOSKI

Do „Dziennika“ dołączamy co tydzień: Tygodnik Sportowy i Dodatek powieściowy. Redakcja otwarta od godziny 8—12 przed południem i od 4—7 po południu. Oddziały: w Bydgoszczy, ul. Dworcowa 5—w Poznaniu, Aleje Marcinkowskiego 18 w Toruniu, ul. Mostowa 17 — w Grudziądzu, plac 23-go Stycznia 8/10 w Gdyni, Skwer Kościuszki 4 L — w Inowrocławiu, Rynek 20.

Przedpłata wynosi w ekspedycji i agenturach 3.15 zł. miesięcznie, 9.45 zł. kwartalnie; przez pocztę w dom 3.54 zł. miesięcznie, 10.61 zł. kwartalnie. Pod opaską: w Polsce 7.15 zł., zagranicą 9.65 zł. miesięcznie. Redakcja i Administracja w Bydgoszczy, ulica Poznańska 12/14. Rękopisów niezamówionych nie zwraca się.

Telefony: Redakcja 316, 326, Administracja 315, Buchalteria 1374. — Oddziały: Bydgoszcz 1299, Poznań 3600, Toruń 800, Grudziądz 294, Gdynia 1460, Inowrocław 420.

Numer 2.

BYDGOSZCZ, wtorek dnia 3 stycznia 1933 r.

Rok XXVII.

Polska jest czynnikiem pokoju i współpracy między narodami.

Noworoczne przemówienie Pana Prezydenta określa charakter naszej polityki.

Warszawa, 2. 1. (PAT.) Zgodnie z przyjętym zwyczajem p. Prezydent Rzeczypospolitej przyjmował życzenia z okazji Nowego Roku dnia 1 stycznia w zamku królewskim o godz. 10 rano członków kancelarii cywilnej i wojskowej oraz protokołu dyplomatycznego. O godz. 10 i pół p. prezes rady ministrów w otoczeniu członków rządu przyjęty był w apartamentach prywatnych pana Prezydenta Rzplitej. Zaraz potem p. Prezydent w otoczeniu członków rządu, kancelarii cywilnej, gabinetu wojsk i protokołu dypl. udał się do kaplicy zamkowej, gdzie ks. Bajanek odprawił mszę św.

Po zakończeniu ceremonii religijnych p. Prezydent udał się do sali marmurowej. Tymczasem przez tzw. schody senatorskie i galerje, prowadzące do sali Batorego, wchodzili na Zamek ks. kardynał Kakowski, ks. arcybiskup metropolita warszawski, marszałkowie sejm i senatu i korpus dyplomatyczny w komplecie w galowych mundurach. P. Prezydent Rzplitej przyjął najpierw w sali marmurowej ks. kardynała, marszałków sejm i senatu oraz prezesów NIK i Sądu Najwyższego.

O godz. 11.30 w towarzystwie preza-sa rady ministrów min. spraw zagr., w otoczeniu członków kancelarii cywilnej i gabinetu wojsk. wszedł p. Prezydent do sali rycerskiej, gdzie był już zgromadzony cały korpus dyplomatyczny. Wówczas dziekan korpusu dypl. mgr. Marmaggi, nuncjusz apostolski wygłosił przemówienie, w którym wyraził życzenia pomyślności dla Polski i Jej Prezydenta.

Mówca zaznaczył, że ludzkość dąży obecnie do odnajdywania wspólnoty duchowej i do pokoju międzynarodowego. Idea współpracy wszystkich narodów rozwija się coraz bardziej, choć powoli. Naród nasz — mówił nuncjusz — pożą-dający sprawiedliwości i miłości, pragnie ponownego spotkania się, zrozumienia, wzajemnego uścisku dłońi do wspólnej i owocnej pracy pod opieką prawa, pod świętym godłem proroczym „Pax et bonum“ (pokój i pomyślność). „Pax et bonum“ tym, którzy kierują i tym, którzy słuchają, pracownikom fizycznym i pracownikom umysłowym i naszej godnej podziwu młodzieży, tej wielkiej nadziei pokoleń, które przychodzą, tym, którzy przez całe życie walczą i cierpią wszystkim pokój i pomyślność. Oby Opatrzność Boża uczyniła zadość temu życzeniu.

P. Prezydent na to przemówienie odpowiedział następującymi słowami:

Książę nuncjuszu! Głęboko wzruszony słowami, jakie Wasza Ekscelencja do mnie skierowała, witam członków korpusu dyplomatycznego, którego W. E. jest wymownym przedstawicielem. Dziękuję z głębi serca za życzenia, jakie w imieniu monarchów i zwierzchników państw, które panowie reprezentujecie wyraziście panowie dla Polski wraz z życzeniami, jakie raczyliście wyrazić dla mojej osoby i mojego narodu.

Zwyczaj bardzo starodawny, jak to ks. nuncjusz pięknie nadmienił, chce, aby pierwszy dzień rozpoczynającego się roku był dniem, poświęconym nadziei na lepszą przyszłość. Z tą nadzieją w sercu i słowami pokoju na ustach trzeba przystąpić do ciężkiej codziennej pracy i spojrzeć w oczy ważnym zagadnieniom, unoszącym się dziś nad ludzkością tak spragnioną spokoju i wypo-

czynku. Żeby te zagadnienia zbadać i rozwiązać, daje się kategorycznie odczuć konieczność ścisłej, żywej współpracy wszystkich. Musimy się do nich zbliżyć z szerokim zrozumieniem, solidarnością i zgodą. Kryzys ekonomiczny, tamujący dziś wysiłki poszczególnych państw i narodów powinien być poddany szczegółowemu rozważaniu. Często należy, by znaleźć rozwiązanie zagadnienia porzucić ciasny, egoistyczny punkt widzenia.

Prace, poświęcone zagadnieniu rozbrojenia tak moralnego, jak i materialnego winny zapewnić bezpieczeństwo oparte na trwałych podstawach pokoju. Powinny one stworzyć dla dzisiejszych pokoleń warunki prawdziwie twórczej działalności, mogącej skierować ku lepszej przyszłości wysiłki jednostek, rodzin i narodów. Rola panów jest oznaczona. Panowie bardziej od innych dążą do podtrzymania tego ducha solidar-

ności i lojalnej współpracy tak dziś potrzebnej. Panowie współdziałacie waszą współpracą w ustaleniu pokoju, do którego wzdycha cała ludzkość.

W tej nadziei proszę WE ks. nuncjusza i was panowie, abyście zamieśli monarchom i zwierzchnikom państw, które reprezentujecie, życzenia Polski i moje, by ten Nowy Rok przyniósł wszystkim narodom złagodzenie obecnego stanu i stworzenia warunków, koniecznych do zapewnienia im szczęścia i powodzenia.

Następnie p. Prezydent, poprzedzony przez dyrektora protokołu i otoczony przez członków kancelarii cywilnej i gabinetu wojsk, przeszedł do sali rycerskiej, przyjmując życzenia. W sali tronowej od duchowieństwa wszystkich wyznań, w gabinecie królewskim od sądownictwa, w sali Calanettea od postów i senatorów, w sali assamblowej od przedstawicieli społeczeństwa i organizacji.

(Przemówienie naszego Prezydenta odcina się jaskrawo od butnych, krzyżackich pogroźek Hindenburga i tło tych ostatnich wypukła, że Polska jest prawdziwym czynnikiem ładu i spokoju w świecie.

Francuscy dziennikarze na usługach niemieckiej propagandy politycznej.

W jaki sposób Paryż dowiaduje się o „rewizji granic“.

(Telefonem od własnego korespondenta)

Berlin, 2. 1. W związku z dwukrotnym wystąpieniem dwóch francuskich dzienników stołecznych „Temps“ i „Journal“ z zapowiedzią niemieckiej akcji dyplomatycznej za rewizją granic, dowiadujemy się z dobrze poinformowanego źródła że chodzi tutaj o celowe przygotowane posunięcie prasowe rządu niemieckiego, dokonane z inicjatywy niemieckiego urzędu dla spraw zagranicznych, za pośrednictwem berlińskich

korespondentów obu wspomnianych pism. Reżyserja tego próbnego balonu była niezwykle sprytna.

W ubiegły piątek korespondent berliński „Tempsa“ doniósł z udaniem zaniepokojeniem, iż Niemcy w najbliższej sesji konferencji rozbrojeniowej wystąpią z żądaniem rewizji granic na wschodzie. W sobotę sprawozdawca „Journal“ dementując swojego kolegę, odtwarza opinię „sfer półoficjalnych“, iż

Niemcy nie zamierzają podnieść inicjatywy, lecz kwestja rewizji granic wyplynie automatycznie w związku z omawianiem gwarancji i warunków bezpieczeństwa przyszłego paktu rozbrojenowego.

Dla nieświadomego wydawało się na-pozór, że obie te wiadomości są wynikiem zabiegów ruchliwych dziennikarzy francuskich. Jesteśmy jednak w możności poinformowania polskiej opinii publicznej, iż oba te głosy francuskich pism są następstwem wyraźnego lansowania ze strony niemieckiej. Radca legacyjny Braun von Schtum, udzielając omawianych informacji dla prasy francuskiej w niemieckim urzędzie dla spraw zagranicznych może się poszczycić sukcesem wynikającym z „dobrego stosunku“, jaki łączy go z obu berlińskimi sprawozdawcami „Tempsa“ i „Journala“ Blumem i Lauretem.

Nawiasem mówiąc obaj wyżej wspomniani korespondenci są również mile widzianymi gośćmi naszego ministra pełnomocnego p. Wysockiego. Cenią oni jednak, jak wynika, wyżej stosunki z niemieckim urzędem dla spraw zagranicznych. Organy paryskie „Temps“ i „Journal“ posiadają w tej mierze ustaloną już reputację z okresu, kiedy za pośrednictwem agenta finansowego rządu carskiego Rafałowicza czerpały pełnieniem rękoma z rosyjskiego skarba. Bardzo pod tym względem są pouczające pamiętniki Rafałowicza, których lekturę zalecamy naszemu ministerstwu spraw zagranicznych. Ze nasze MSZ nie wyciągnęło z tego stanu rzeczy odpowiednich konsekwencji, dowodzi wprawdzie dużej dozy etyki i naiwności, ale małej znajomości świata i ludzi. AR.

Zaburzenia komunistyczne w Styryi.

Wiedeń, 1. 1. (PAT.) Dzienniki wiedeńskie donoszą z Vorsu (wschodnia Styria) o wrzeniu wśród ludności wiejskiej, podburzanej przez agitatorów komunistycznych. M. in. doszło do na-

padu na posła chrześcijańsko-społecznego Gangla, którego zamierzano pobić. Zandarmerja uwolniła napadniętego z rąk wzburzonych włościan.

W związku z tem został wydany zakaz sprzedaży napojów alkoholowych. Chłopi zapowiadają urządzenie pochodu demonstracyjnego i grożą, że dojdą aż do Gracu. Posterunki żandarmerji we wschodniej Styryi zostały wzmocnione. Do Hartbergu przybyła kompanja pułku alpejskiego.

Władze skonstatowały duży napływ komunistów i bezrobotnych do miejscowości, w których wybuchły niepokoje. Dotychczas aresztowano kilkunastu agitatorów.

Nagroda za prace na polu muzycznym.

Warszawa, 2. 1. (Tel. wi.). Znany pianista i znakomity odtwórca dzieł Szopena p. Aleksander Michałowski strzymał nagrodę Ministerstwa Oświaty w sumie 1200 zł.

Brat śp. Prezydenta Narutowicza popełnił samobójstwo.

(PAT.) Donoszą z Kowna, że starszy brat pierwszego prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej śp. Gabriela Narutowicza, Stanisław Narutowicz, popełnił samobójstwo.

podpisał akt niepodległości. Był członkiem Taryby.

Zmarły pozostawił testament, w którym wyraża gorące życzenie, aby Litwa jak najprędzej porozumiała się z Polską.

Przyczyna samobójstwa jest niewyjaśniona. Narutowicz pozabawił się życia w swoim mieszkaniu po powrocie od lekarza.

Stanisław Narutowicz odegrał wybitną rolę w życiu niepodległej Litwy. W r. 1918 należał do liczby osób, które

Hindenburg z okazji życzeń noworocznych jaskrawo podkreśla dążenia Niemiec

(Telefonem od własnego korespondenta)

Berlin, 2. 1. Noworoczne przyjęcia u prezydenta Rzeszy Hindenburga miały tym razem wybitnie charakter polityczny. Punktualnie o godz. 12-iej zjawił się w pałacu prezydenta Rzeszy prawie cały dyplomatyczny korpus z dziekanem nuncjuszem papieskim Monsignorem Orsenigo na czele. Nieobecnego posła Rzeczypospolitej Wysockiego zastępował chargé d'affaires Wyszyński.

Imieniem ciała dyplomatycznego nuncjusz papieski złożył prezydentowi Rzeszy życzenia noworoczne. W odpowiedzi na to Hindenburg wygłosił przemówienie w którym prócz słów podziękowania wspominał o **potrzebie nowego uporządkowania międzynarodowych stosunków**. Ujarzmienie przesilenia ze strony gospodarczej nie da się więcej skutecznie przeprowadzić. Oprócz problemów gospodarczych, **wielkie zagadnienia natury politycznej czekają na rozstrzygnięcie**. Z wzrastającym napięciem oczekuje niemieckie społeczeństwo rozwiązania tych spraw, które są dlań kwestją rozwoju życiowego. **Hindenburg zakończył swą mowę do korpusu dyplomatycznego jeszcze sensacyjnym zwrotem o charakterze pogroźkowym, iż nowy rok musi przynieść decydujące zmiany.**

W kołach dyplomatycznych komentowana jest mowa głowy państwa jako wyraz nurtujących ofenzywnych dążeń i aspiracji obecnego rządu. Aluzje do najważniejszych programowych punktów aktualnej niemieckiej polityki zagranicznej były tak wyraźne, iż **nieco dziwnem i uderzającym wydaje się ta jaskrawa forma podkreślenia niemieckich postulatów w odpowiedzi na noworoczne życzenia.**

Ceremoniał przyjęcia korpusu dyplomatycznego prezentował się w tym roku wystawnie z podkreśleniem czynnika reprezentacji wojskowej. Przyboczna straż pałacowa wzmocniona została do siły pełnej kompanii. Składała się ona z młodych, wysokich i rosyjskich chłopców o jednolitym prawie wzroście. W nowiutkich hełmach stalowych i z błyszczącymi karabinami oddawali honory każdemu wjeżdżającemu reprezentantowi obcego mocarstwa. Na Wilhelmstrasse zgromadził

Z rządu.

Warszawa, 2. 1. (Tel. wł.). Ub. soboty powrócił ze świątecznego urlopu premier Prystor i objął urzędowanie.

Do Warszawy przybył w sprawach służbowych poseł polski w Berlinie **dr. Alfred Wysocki**. W dniu dzisiejszym przybywa do stolicy nowomianowany amerykański attaché wojskowy podpułk. Albert Gilmer.

Noc sylwestrowa w Warszawie minęła wśród hucznej zabawy.

Warszawa, 2. 1. (Tel. wł.). Wbrew pesymistycznym zapowiedziom noc sylwestrowa w stolicy obchodzona **hucznie**. Wszędzie było pełno, ruch kołowy przez całą noc — bardzo ożywiony. Bawiono się jednak z myślą, aby nie za wiele wydawać, więc też o broty handlowe w lokalach nie były wielkie.

Największym powodzeniem cieszyła się reduta Tow. Literatów i Dziennikarzy. Wstęp wynosił 10 zł, łoża kosztowała od 100 do 300 zł. Bawiono się nie tylko w gmachu Teatru Wielkiego, ale i w salach renowacyjnych. Poza tym więcej gości było w Europejskim, Adrij, Italji i w kasynie oficerskim.

Ceny w niektórych lokalach były bardzo wygórowane. Kieliszek czystej (mały) za 1,20 zł uważano za cenę „nie wygórowaną”. W niektórych lokalach uprawiano prawdziwe zdzierstwo.

się tłum ludzi, ażeby przypatrywać się temu niecodziennemu widowisku. Natłok był tak wielki, że policja z linami odgrodzić musiała chodnik, naprze-

Schleicher zapowiada wprowadzenie milicji w Niemczech.

Berlin, 2. 1. (PAT). Składając życzenia noworoczne prezydentowi Hindenburgowi, kanclerz Schleicher oświadczył m. in., że w roku ubiegłym **głównym celem niemieckiej polityki zagranicznej było uwolnienie się od ciężarów reparacyjnych oraz zapewnienie Rzeszy równouprawnienia w dziedzinie bezpieczeństwa na drodze powszechnego rozbrojenia**. Cel pierwszy udało się osiągnąć. W sprawie rozbrojenia wielkie mocarstwa wyraźnie **uznały zasadę równouprawnienia**, nakazując konferencji rozbrojeniowej jej urzeczywistnienie.

Wracamy na konferencję w tym celu — powiedział kanclerz, aby przeprowadzić **zasadę powszechnego rozbrojenia oraz uzyskać dla Niemiec takie samo bezpieczeństwo, z jakiego korzystają wszystkie inne kraje.**

Jeżeli przytem uda się w granicach milicji przywrócić młodzieży niemieckiej **prawo pełnienia wojskowej służby dla państwa, to dokonany zostanie przez to samo poważny krok do wyrównania wielu przeciwieństw i przywrócenia pokoju w państwie niemieckim.**

Ożywienie sezonu politycznego nastąpi w dopiero w przyszłym tygodniu.

Warszawa, 2. 1. (Tel. wł.). Jak się dowiadujemy, plenarne **posiedzenie sejmku odbędzie się 10 stycznia**. Za tydzień gmach sejmowy ożywi się znowu, gdy rozpoczną swe prace komisje sejmowe, przede wszystkim budżetowa i administracyjna, które ściągają na siebie największą uwagę.

Jak wiadomo, komisja administracyjna obraduje nad projektem nowej ustawy samorządowej.

W przyszłym tygodniu odbędzie się również **posiedzenie rady ministrów**. Przedyskutowane będą i uchwalane wszystkie wnioski poszczególnych resortów ministerjalnych, które następnie muszą być przedłożone sejmowi.

Jak donosi prasa sanacyjna, wniosków tych zebrało się bardzo dużo i przepracowanie ich zajmie radzie ministrów w najbliższym okresie sporo czasu.

Do ożywienia sezonu politycznego w nowym roku przyczyni się spodziewa-

ciu pałacu prezydenta. Po przyjęciu korpusu dyplomatycznego Hindenburg przyjmował życzenia rządu Rzeszy, parlamentu, armji i floty. AR.

W odpowiedzi prezydent Hindenburg podkreśla konieczność usunięcia wszelkich tarć w życiu politycznym oraz skonsolidowania elementów politycznych. dla przywrócenia zaufania wewnątrz państwa oraz poza jego granicami.

Wesoły i krwawy Sylwester w Berlinie.

Wino lało się strumieniami. — Porachunki polityczne.

(Telefonem od własnego korespondenta.)

Berlin, 2. 1. Sylwester w roku 1932 obchodzono w Berlinie tradycyjną niemiecką hulaśliwością, oraz z wszelkimi powtarzającymi się rok rocznie ofiarami. Wszystkie lokale rozrywkowe, restauracje, kawiarnie, kabarety i teatry były szczelnie wypełnione, wykazując niebywałą frekwencję. Bawiono się niezwykle wesoło. Szampan lał się całymi potokami, a obżarstwo świę-

Cześć bezrobotnych sezonowych otrzyma zasiłki z funduszu bezrobocia.

Warszawa. (Tel. wł.). W dzisiejszym „Monitorze” ukazało się rozporządzenie ministra Opieki Społecznej w sprawie czasowego zmniejszenia liczby dni pracy, uważanych za tydzień, podlegający obowiązkowi zabezpieczenia na wypadek bezrobocia.

Rozporządzenie powyższe opiewa następująco: zmniejsza się do czterech dni pracy, uważanych za tydzień podlegania obowiązkowi zabezpieczenia w okresie 12 miesięcznym przed dniem zgłoszenia prawa do zasiłku, w odniesieniu do bezrobotnych sezonowych wszystkich kategorii, za których wkładka wynosi 4%.

Bezrobotni robotnicy sezonowi, którzy przed 1-szym grudnia br. zgłosili swe prawo do zasiłków, lecz zasiłków tych nie uzyskali, mogą do dnia 31 stycznia dokonać ponownego zgłoszenia prawa do zasiłków na mocy powyższego rozporządzenia.

Wesoły i krwawy Sylwester w Berlinie.

Wino lało się strumieniami. — Porachunki polityczne.

(Telefonem od własnego korespondenta.)

cilo prawdziwe tryumfy. Pomimo kryzysu i przysłowiowej propagandy rzekomego niemieckiego niedostatku berlińczycy nie zrezygnowali ze swych sylwestrowych przyjemności. Nowy rok witano w doskonałych bez troskich nastrojach. Jak obliczają dokładni jak zwykle niemieccy statystycy, skonsu-

nowano blisko 10 milj. pączków 700 000 flaszek wina i 30 000 hektolitrow piwa. Na ulicach jak zwykle donośna strzelanina, śpiewy, krzyki i rzucanie sobie nawzajem swawolnych słówek, oraz inne sylwestrowe kawały i głupstwa. Poczesse miejsce w tych praktykach sylwestrowych zajmowały niewiasty, u których przejawy dobrego humoru graniczyły nieomal z rozpaczaniem. Uderzającą była wielka ilość podchmielonych kobiet starszych roczników. Wszystkie środki komunikacyjne czynne były aż do rana a obserwacja fizjonomji i zachowania się oraz prowadzonych rozmów rozbawionych berlińczyków dawała doskonały materiał rozpoznawczym, stwierdzający niesfobliwość i chęć do życia i użycia.

Dla zaokrąglenia tego obrazka należy dodać, że nie obeszło się również bez tradycyjnych już w Niemczech morderstw politycznych. W nocy sylwestrowej zarejestrowano trzy śmiertelne ofiary politycznego rozwydrzenia oraz około 300 wypadków poranienia i pobicia. Jakiś do tej pory niewyśledzony narodowy socjalista zastrzelił z okrzykiem Heil Hitler, pewną kobietę, trafiając ją w serce. Zamordowano młodego komunistę kulami przedziurawiając mu klatkę piersiową oraz pchnięciem noża w płuca. Zamordowany został również 17-letni młody hitlerowiec. Sprawców wszystkich tych trzech morderstw dotąd nie ujęto.

Rok 1933 rozpoczął się krwawym startem. Witano go w Berlinie pod znakiem kielicha szampańskiego, sztylu i brauninga. AR.

na w dniach najbliższych **zmiana personalna w składzie rządu**, o czym się wiele mówi i pisze. Po przeprowadzeniu znacznych zmian na naszych zagranicznych placówkach dyplomatycznych, mają zająć **duże zmiany wewnątrz kraju na stanowiskach wojewodów**. Jaki jest konkretny cel zamierzonych przesunięć wśród wojewodów — niewiadomo.

Tak więc nowy rok przyniesie **znaczne ożywienie w życiu politycznym**. Oby tylko z jakimś pożytkiem dla Rzeczypospolitej.

Echa zabójstwa księdza.

Poznań, 2. 1. We wczorajsze święto zgromadzili się nauczyciele i uczniowie seminarjum im. Juliusza Słowackiego w gmachu szkolnym, gdzie w obecności dyrektora gimnazjum im. Mickiewicza ks. dr. Piotrowskiego odbyło się zebranie celem uczczenia pamięci skrytobójczo zamordowanego kapłana ks. prof. Zygmunta Masłowskiego. Przemówił m. i. dyrektor seminarjum prof. dr. Papée. Omawiano szczegóły pogrzebu, który odbędzie się w jutrzejszy wtorek.

Zwrot ciała przy wywozie jęczmienia

Warszawa. (Tel. wł.). Agencja „Iskra” donosi, iż termin zwrotu ciała przy wywozie zagranicę jęczmienia, wygasający z dn. 31 bm., został przedłużony na dalszy okres, a mianowicie do dnia 31 marca 1933.

Zgon prezydenta m. Lwowa śp. Józefa Neumana.

Lwów, 31. 12. (PAT). Zmarł tu był długoletni prezydent miasta Lwowa **Józef Neumann w wieku lat 75.**

Zmarły był jednym z najstarszych członków korporacji miejskiej. Po raz pierwszy obrano go prezydentem miasta w r. 1907, drugi raz w 1911 roku i godność tę zmarły piastował do 31 sierpnia 1927 roku. Był on z zawodu **drukarzem**, ponadto zmarły był preze-

Zmiana starostów.

Warszawa, 2. 1. (Tel. wł.). Dowiadujemy się, iż starosta z Ostrowa Wlkp., p. Łobos przechodzi do Rawicza, a starosta w Rawiczu p. Ekkert przeniesiony został w tymże stopniu służbowym do Ostrowa.

sem wielu stowarzyszeń, jak Bractwo Strzeleckiego, Sokoła IV, którego był założycielem, Towarzystwa właścicieli realności, gremjum Drukarzy Lwowskich.

Józef Neumann był jedną z najwybitniejszych postaci mieszczaństwa lwowskiego, położył on wybitne zasługi przy organizowaniu Targów Wschodnich.

KINO REWJA Dnia 2-go stycznia br. premiera dawno oczekiwanego najpiękniejszego filmu polskiego p. t. **Kobieta która grzechu pragnie**

W roli głównej słynna gwiazda polska **NORA NEY.**

Piękne zdjęcia Podkarpacia i Tatry. Kto nie miał okazji poznać tych pięknych stron, będzie mógł się zapoznać z polskimi górami.

Na scenie: Występy artystów Skitsche, inscenizacje, śpiew, tańce. Uda. biorą: L. Wileczyńska, H. Radwanówna, R. Kabalańska, J. Turydzi i Janusz Szyndler. Zapowiada na wesole Szyndler. Program nr. 8

Niech żyje humor! Wielka szampa. rewja w 12 obr. Półtorę godziny humoru i śmiechu. Uda. biorą: L. Wileczyńska, H. Radwanówna, R. Kabalańska, J. Turydzi i Janusz Szyndler. Zapowiada na wesole Szyndler. Program nr. 8

STATNIE WIADOMOSC

Sensacyjne aresztowanie w Gdyni.

Gdynia, (PAT). W Gdyni aresztowany został właściciel drogerji Czepczyński, pod zarzutem ogłoszenia fikcyjnej upadłości celem osiągnięcia korzyści materialnych.

Huczny Sylwester w Poznaniu.

Poznań, 2. 1. W noc Sylwestrową slychać było na Placu Wolności, gdzie dawniej gromadziły się wielkie i krzykliwe tłumy, tylko słabe okrzyki. Policja zatrzymała około 20 pijanych, przeważnie zadzierzystych młodzików o podejrzanych zamiarach. Właściciele lokali mieli kłopot z awanturnikami. Np. w wielkiej „Esplanadzie“ doszło po północy do poważnych zajść. Do przepelnionego lokalu wtargnęło kilkudziesięciu osobników i spowodowało awanturę równocześnie w kilku punktach. Zatarg z publicznością niebawem zamienił się w walkę przy pomocy krzesel. Kilku poranionych w głowę zaopatrzyło pogotowie. Wśród publiczności powstała panika, wielu uciekło nie uregulowawszy rachunków.

W Żabikowie pod Poznaniem odbywała się huczna zabawa w tamtejszej restauracji. Strzelano podobno na wiat, ale kula ugodziła stojącą za bufetem 55-letnią właścicielkę lokalu Chmielewską w udo tak poważnie, że pogotowie musiało ją zawieźć do szpitala.

Również straż pożarna poznańska miała w wieczór sylwestrowy wzmózną robotę. Wzywano ją w kilku wypadkach.

Ciężki wypadek samochodowy pod Sarnowem.

Poznań, 1. 1. (PAT). Na szosie pomiędzy Sarnowem a Miejską Górką samochód wskutek poślizgnięcia się na mokrej drodze wpadł na drzewo, a następnie do rowu. Szofer odniósł ciężkie rany, a pasażer wypadł z samochodu tak nieszczęśliwie, że uderzył głową o kamień i poniósł śmierć na miejscu.

Dramatyczny strajk włoski robotników w Ozorkowie.

Warszawa, 2. 1. (Tel. wł.) Z Łodzi donoszą o dramatycznych zajściach wśród strajkujących robotników w Ozorkowie, w zakładach schloeserowskich. Na skutek wypowiedzenia pracy kilku tysięcy pracowników — robotnicy tych zakładów zorganizowali **demonstracyjny strajk włoski**. Około 1500 osób nie opuszczało dniem i nocą fabryki, leżąc pokotem na ziemi wśród wielkich niewygód. Dyrekcja zakładów wydała **drakońskie zarządzenie**, aby manifestantom **odcięto światło, ogrzewanie i dopływ wody**. Polecono również **nie wpuszczać rodzin robotników**, które przynosiły posiłek, **chcąc głodem zmusić robotników do opuszczenia fabryki**. Jak donosi prasa, w wieczór wigilijny dopuszczono jedynie do robotników

Początek roku jubileuszowego w Toruniu.

Jubileuszowy rok 700-lecia miasta Torunia zainaugurowała uroczysta Msza św. w farze św. Jana, która również obchodzi 700-lecie swego istnienia. Nabożeństwo odprawił ks. prałat Wyśiński. Ołbrzymi kościół był wypełniony po brzegi. Przed ołtarzem i w nawie głównej ustawiły się poczty sztandarowe wszystkich cechów i organizacji miasta. Śpiewał chór św. Cecylii pod batulą ks. prof. Wiśniewskiego, przegrywała orkiestra 63 p. p. Nabożeństwo było transmitowane przez wszystkie rozgłośnie radja.

Bóle reumatyczne, artretyczne, newralgiczne usuwa szybko przez zwykłe wcieranie Balsam Bengalski karpinińskiego 24180

— **Kurs pszczelarski**, urządzony przez Włkp. Izbę Rolniczą w sali pod Lwem dla zawodowych ogrodników, ma program następujący:

Dnia 3 stycznia:
Od godz. 10—11 min. 15 — Stan sadownictwa w Polsce. Wstępne wiadomości o drzewach i krzewach owocowych.
Od godz. 11 m. 30 do 12 m. 15 — Zasady zakładania kultur warzywnych i ich opłacalność.
Od godz. 14 do 15 m. 15 — Zakładanie sadów.
Od godz. 15 m. 30 do 16 m. 45 — Założenie plantacji warzyw.
Dalszy program ogłosimy później.

— **Przy ul. Dworcowej 41** otworzył p. H. Chmielewski (brat znanego dr. Chmielewskiego w Poznaniu) zakład zegarmistrzowski-jubilerski oraz warsztat reparacyjny. P. Chmielewski prowadzi towar pierwszorzędny po cenach jak najniższych — a ponieważ znany ze sumiennej obsługi, możemy go szczerze polecić względem naszych Szan. Czytelników.

— **Walne zebranie Komitetu Towarzystwa Pomocy Naukowej im. dra Karola Marcinkowskiego** na miasto Bydgoszcz odbędzie się we wtorek 10. bm. o godz. 18.30 w górnej salce Domu Kat. przy Farze.

Życia towarzystw.

Związek Pracowników Kupieckich. Zebranie plenarne w środę 4. bm. o godz. 20 w hotelu Lengninga. Ważne sprawy.

Tow. Kupców Detalistów branży spożywczej. Zamówienia na wspólny zakup cukru przyjmuje Bank Ludowy do środy dnia 4. bm. godz. 13. 163)

Konferencja Męska św. Wincentego a Paulo przy Farze. Zebranie miesięczne dnia 3. bm. o godz. 19.30 w sali Domu Katolickiego. Na porządku obrad m. in. wykład ks. Maciejewskiego i sprawozdanie z walnego zebrania w Poznaniu.

SMP „Gwiazda“. Zebranie sekcji ping-pongowej dnia 2. bm. o godz. 18 w Ognisku. Tamże o godz. 19 mecz szachowy z Naprzodem. Szachy zabrać. Zapisy w grach pokojowych przyjmuje się w Ognisku.

SMP „Gwiazda“ przy kośc. św. Trójcy. Dziś w poniedziałek o godz. 19.30 zebranie zarządu.

Tow. Czeladzi Kat. Zebranie zarządu dziś w poniedziałek o godz. 19. Zebranie plenarne dnia 4. bm. o godz. 19.30 połączone z wykładem p. Jesionowskiego na temat „Cechy rzemieślnicze w Polsce“. Upraszają o oddanie wypożyczonych książek.

SMP „Przedświt“ oddz. młodszy. Dziś w poniedziałek zbiórka III. zastępu o godz. 17 w Ognisku.

Tow. śpiewu „Halka“. Dziś w poniedziałek lekcja śpiewu w lokalu p. Błocha. Po lekcji zebranie zarządu.

„Dzwon“. W poniedziałek lekcja się nie odbędzie. Następną lekcja w czwartek 5. bm. Zabawa karnawałowa 14. bm. „Pod Lwem“.

SMP „Promyk“ oddz. młodszy. Zbiórka zastępu I. „Dzwonków“ i V. „Narcysów“ dnia 3. bm. o godz. 19 w Ognisku.

K. S. „Astorja“ sekcja bokserska. Zebranie dziś o godz. 20 w Resursie Kupieckiej.

Związek Weteranów Powstań Narodowych R. P. z 1914-19 r. Zebranie plenarne 3. bm. o godz. 19.30 w Strzelnicy przy ul. Toruńskiej. Zarząd Koła podaje do wiadomości, że każdy członek winien do 15. bm. bezwzględnie wypełnić deklarację członkowską oraz zaświadczenie stwierdzające udział w pracy niepodległościowej wzgl. odpis książeczki wojskowej strona 3, 4, 8 i 10 w dwóch formularzach. Oddożne formularze są do nabycia w sekretariacie ul. Seminaryjna 14 m. 4 w godz. od 17—19 w poniedziałki i czwartki. W przeciwnym razie skreśla się danego członka z listy.

Konferencja Męska św. Wincentego a Paulo przy parafji św. Trójcy. Zebranie miesięczne dnia 4. bm. o godz. 19.30 w salce parafjalnej. Referat wygłosi ks. Mencil z parafji farnej.

Bank Polski płacił w dniu 2. bm.:

dolary amerykańskie	8,89—8,90
funtury szterlingów	29,45
franki szwajcarskie	171,07
franki francuskie	34,71
marki niemieckie	210,30
guldeny gdańskie	172,72
liry włoskie	45,42
florenty holenderskie	357,40

DZIAŁ SPORTOWY

WŁOSI DWUKROTNIE POKONUJĄ REPREZENTACJĘ PIŁKARSKĄ NIEMIEC.

Feralny dzień piłkarzy niemieckich.

Berlin. W Bolonii wobec 65.000 widzów odbył się sensacyjny mecz piłkarski Niemcy—Włochy zakończony zdecydowanym zwycięstwem Włoch w stosunku 3:1 (2:1).

Włosi górowali technicznie nad Niemcami, byli też od nich szybsi. Mimo tak wysokiej porażki, Niemcy grali bardzo dobrze.

W czasie zawodów jeden z graczy Menti złamał nogę po zderzeniu z Malikiem.

Wynik, zgodnie nawet ze zdaniem speaker'a radiowego (mecz był transmitowany na stacje niemieckie), winien był brzmieć 5:1, w takim bowiem stosunku Włosi przygniatali Niemców pod każdym względem.

Monachjum. Równocześnie z meczem Niemcy — Włochy odbył się w Monachjum drugi mecz pomiędzy reprezentacjami północnych Włoch i południowych Niemiec.

Włosi odnieśli drugie zwycięstwo 1:0 (1:0).

3 NOWE ZWYCIĘSTWA KANADYJCZYKÓW.

Monachjum. Drużyna kanadyjska Edmonton Superiors bawi obecnie w południowych Niemczech. W sobotę i niedzielę rozegrała ona dwa mecze w Monachjum, wygrywając pierwszego dnia 3:1 (1:0, 1:1, 1:0), a drugiego dnia 4:2 (4:1, 0:1, 0:0).

W Innsbrucku Edmonton Superiors pokonała wysoko miejscowy E. V. w stosunku 8:0.

CZESCY HOKEIŚCI FINALISTAMI W DAVOS.

Davos. W Davos rozegrano półfinały w turnieju międzynarodowym hokeja lodowego o puchar Spenglera.

W pierwszym półfinale czeska drużyna LTH Praga pokonała EHC Davos 5:1. W drugim półfinale studenci angielscy Oxford pokonali Grashoppers Zurych 1:0.

SZTAFETOWY BIEG NARCIARSKI O MISTRZOSTWO POLSKI.

Zwycięża S. N. T. T. — Najlepszy czas uzyskał Czech Broniek.

Zakopane. Odbył się tu w dniu wczorajszym narciarski bieg sztafetowy 5X10 km. o mistrzostwo Polski. Warunki terenowe ciężkie. Zawody organizował Podhalański Okręg Narciarski. Mimo ciężkich warunków, do zawodów stanęły 24 sztafety, każda po 5 zawodni-

ków, razem 120 zawodników.

Pierwsze miejsce uzyskał S. N. T. T. (Berych Władysław, Marusarz Stanisław, Czech Bronisław, Dawidek Jan i Skupień). Czas 3 godz. 53,59 sek.

Drugie miejsce Wisła I (Motyka, Michalski, Łuszczek, Orlewicz, Sitarz). Czas 4 godz. 6,25 sekund.

Trzecie miejsce SNPTT. II (Marusarz Jan, Skojeń, Marusarz Andrzej, Lorek, Ustupski). Czas 4 godz. 10,8 sek.

Czwarte miejsce Wisła II (Hoły, Nowacki, Giewont, Górski, Kłoczek). Czas 4 godz. 10,39 s.

Piąte miejsce — Strzelec. Szóste — Strzelec 7 okręgu. Osme — Wisła III. Dziewiąte — SNPTT. III. Dziesiąte — Lwów.

Najlepszy czas osiągnął Czech Bronisław 44,51 (na 10 km.) — w klasyfikacji indywidualnej.

Krynica w ogniu międzynarodowych spotkań hokejowych.

Nowe zwycięstwa W. E. V. (Wiedeń). — A. Z. S. (Warszawa) przestał być bezkonkurencyjnym.

Krynica. W piątek wieczorem rozegrano w Krynicy drugi mecz hokejowy w którym Wiener Eislauf Verein pokonał wysoko Krynickie Towarzystwo Hokejowe 5:0 (1:0, 3:0, 1:0). Gra odbywała się w szybkim tempie. W pierwszej części gry miejscowi bronili się skutecznie przed gwałtownymi atakami Wiedeńczyków. W drugiej fazie gry K. T. H. nie wytrzymało narzuconego sobie tempa. W trzeciej części Wiedeńczycy nie wysilali się na podwyższenie wyniku.

Krynica. W sobotę w ramach międzynarodowego turnieju hokejowego w Krynicy rozegrano dwa mecze. W pierwszym meczu W. E. V. Wiedeń remisował z berlińską drużyną Brandenburger 1:1 (0:0, 0:1, 1:1).

Gra ciekawa, aczkolwiek prowadzona w zbyt powolnym tempie. Wiedeńczycy nie mogli się uporać ze świetną obroną niemiecką. Pierwsza tercja meczu upłynęła bezbramkowo. W drugiej bramkę dla Wiednia uzyskuje Demmer. W trzeciej napastnik berliński Harker zdobył bramkę wyrównującą. Harker był najlepszym graczem na boisku.

W drugim meczu B. K. E. Budapeszt pokonał

SNIEŻYCA NA ZAWODACH HOKEJOWYCH WE LWOWIE.

Lwów. Wczoraj miały się rozpocząć wreszcie zawody hokejowe o mistrzostwo okręgu lwowskiego. Zły stan lodu spowodował jednak, że mecz Czarni — Lechia został odwołany. Drugi mecz Pogoń — Ukraina doszedł wprawdzie do skutku, ale z powodu nieodpowiednich warunków lodowych został uznany za towarzyski. Zwyciężyła Pogoń 2:1 (1:0, 1:0, 0:1). W pierwszej fazie gry szalała śnieżycą, która pokrywała lodowisko raz po raz grubą warstwą mokrego śniegu.

MECZE HOKEJOWE W ZAKOPANEM.

Zwyciężyła A. Z. S. (Poznań).

Zakopane. W piątek odbył się w Zakopanem towarzyski mecz hokejowy pomiędzy drużynami: AZS Poznań — Sokół Kraków. Mecz zakończył się zwycięstwem AZS'u w stosunku 4:1 (0:0, 2:0, 2:1). Bramki dla drużyny poznańskiej strzelili: Warmiński i Ludwiczak II po jednej, Zieliński — dwie. W ostatniej tercji honorową bramkę dla Sokoła uzyskał Wołkowski.

nał Cracovię w stosunku 3:0 (2:0, 1:0, 0:0). Gracze węgierscy walczyli nieco brutalnie, niemniej przeto przez cały czas meczu mieli znaczną przewagę.

W 3 dniu międzynarodowego turnieju hokejowego w Krynicy rozegrano mecz pomiędzy warszawskim A. Z. S. a Cracovią zakończony wynikiem remisowym 1:1 (0:0, 0:0, 1:1).

Gra była bardzo interesująca, prowadzona w żywym tempie. W pierwszej części gry zmienne ataki obu drużyn załamują się na obronie. W drugiej tercji gra staje się ostrą. Obie drużyny dążą aby za wszelką cenę mecz rozstrzygnąć na swoją korzyść. Mimo to i ta faza gry kończy się bezbramkowo. W ostatniej tercji drużyny podniecane przez publiczność, która podzieliła się na dwa wrogie obozy przeprowadzają gwałtowne ataki, uwieńczone dwiema bramkami: pierwszą zdobył Nowak dla Cracovii, wyrównał Twardo.

Krynica. W niedzielę późnym wieczorem odbył się w Krynicy drugi mecz hokejowy między berlińską drużyną Brandenburger Eislauf Verein a Krynickim Towarzystwem Hokejowym. Zwyciężyli Niemcy 1:0 (0:0, 1:0, 0:0).

Uchwała. W sprawie wywoławczej w celu pozabawienia mocy dokumentu Sąd Grodzki w Bydgoszczy postanowił zarządzić następujące **wywołanie:** Właściciel fabryki Hans Hege w Bydgoszczy, ul. 20. Stycznia 20 zastąpiony przez adwokata Spizera w Bydgoszczy wniósł o wywołanie zaginionych listów hipotecznych odnoszących się do hipotek w kwocie a) 9.000, b) 320.000, — mk. z 6% odsetkami zapisanych w księgach wieczystych nieruchomości ad a) Wilczak k. 95 w dziale III pod l. 15, ad b) Wilczak k. 317 w dziale III pod l. 6 dla Emilji Hege. Posiadaczy wyżej wymienionych dokumentów wzywa się, by najpóźniej w terminie wywoławczym wyznaczonym na dzień 1. sierpnia 1933 r. godz. 9 zgłosili swe prawa i przedłożyli dokumenty w podpisany sądzie pok. nr. 26 pod rygorem pozabawienia mocy prawnej powołanego dokumentu a to zgodnie z § 1008 p. c. Bydgoszcz, dnia 21. grudnia 1932. 161) **Sąd Grodzki.**

Uchwała. W sprawie wywoławczej w celu wykluczenia wierzyciela z hipoteki Sąd Grodzki w Bydgoszczy postanowił zarządzić **wywołanie.** Konstanty Hubert w Bydgoszczy, ul. Petersona 12a wniósł o wykluczenie w drodze postępowania wywoławczego prawa wierzyciela względnie wierzycielki do hipotek zapisanych na rzecz Louis Stolp, zmarłego dnia 1 sierpnia 1920 r. stanu wolnego ostatnio zamieszkałego w Bydgoszczy. Gdańska 41, a urodzonego w Landsberg nad Wartą — w księdze wieczystej Sądu Grodzkiego w Bydgoszczy — Szretery k. 76 dział III. L. 3 w kwocie 17.500 mk. oraz Szretery k. 78 dział III. L. 3 w kwocie 11.000 mk. wraz z odsetkami, oraz prawem do wymienionych zapisów. Wzywa się osoby, które roszczą sobie prawo do wyżej wymienionych hipotek, by pod rygorem wykluczenia ze swoim prawem do odnośnych hipotek zgłosili się najpóźniej w terminie wywoławczym, który wyznacza się na dzień 25 lipca 1933 r. o godz. 12-tej w Sądzie Grodzkim w Bydgoszczy pokój 30. (203) Bydgoszcz, dnia 27 grudnia 1932 r. **Sąd Grodzki.**

Licytacja spadkowa.

W środę, 4 bm. o godz. 11-tej sprzedawać będą przy ul. Śląskiej 3, l. p. najwięcej dającym: (179)
Jadalne (dęb.): kredens, stół, 8 krzeseł, zegar; **syrialne** (jasny orzech): szafę z lustrem, 2 łóżka, **umywalkę**, 2 nocne stoliki z marm., 2 krzesła; **maszyny do szycia**, 2 dywany, **łóżko**, **stół** owalny mahoniowy, 2 lampy elektryczne i t. d.
Maks Cichon, licytator i taks. Bydgoszcz, Podwałe 3.

Krajowy Zakład Psychiatryczny — Kocborowo powiat Starogard poszukuje

kucharza

z dniem 1 lutego 1933 r.
 Reflektuje się tylko na siłę pierwszorzędną.
 Oferty wraz z życiorysem, odpisami świadectw, fotografią i podaniem wysokości wynagrodzenia należy przesyłać do Dyrekcji Zakładu. (118)

Majątek Minikowo

powiat Bydgoszcz
 stacja Slesin obszaru ca. 1 600 mórg doskonałej ziemi z dobrymi łakami jest na dogodnych warunkach na sprzedaż. Zgłoszenia przyjmuje zarządca masy spadkowej po sp. Antonim Stylo inż. A. Rigall, Bydgoszcz, Gdańska 62. (F19)

Przetarg przymusowy.

Dnia 3. I. 33 r. o godz. 11 sprzedam przy ul. Rycerskiej 16 za natychmiastową zapłatą: (200) **maszyną do walcowania** hłachy i maszynę do sztan-cowania hłachy.
 Czerniewicz, k. sąd w Bydg Sniadeckich 26.

Przetarg przymusowy.

Dnia 3. I. 33 r. o godz. 10 sprzedam przy ul. Dworcowej 8 za natychmiastową zapłatą (201) **2 szaty do rzeczy forniere-** **wane dąb bez lustra.**
 Czerniewicz, k. sąd w Bydg Sniadeckich 26.

Kawiarnia

„Zacisze“ Sniadeckich 3. **Obiady z 3 dań 1.10.** **Kolacje z 2 dań 80 gr.** w abonamencie zniżka. (F3)

Przetarg przymusowy.

Dnia 3. I. 1933 o godz. 11 przed poł. sprzedam przy ul. Gdańskiej 14, (Hotel pod Orłem) w drodze publicz. licytacji najwięcej dającemu za natychmiastową zapłatą; **1/3 udziału f-my Cafe - Restaurant pod Orłem Sp. z o. p. opiewający na 10500 zł. t. j. połowę kapitału zakładowego firmy.** (202) **Malak**, kom. sąd. w Bydgoszczy.

Baczność!

Bezrobotni mogą zarobić 10 — 15 złotych dziennie, sprzedając wykroje podeszwowe męskie, damskie i dziecięce. Próby wysyłam już od 3 kg. za zaliczeniem po 4,— zł. za kg. Polecam także wszelkie gatunki innych skór dla obuwników, cholewkarzy, rymarzy, pantoflarzy i t. d. Cenniki bezpłatnie. **Ig. Mandowski, Poznań. Grobla 3.**

Niniejszem zawiadamiamy, że w **środe, dnia 4 stycznia 1933 roku o godz. 15-tej** odbędzie się w Bydgoszczy w lokalu p. Łapy **Stary Rynek**

Zebranie likwidacyjne

Spółdzielni Suroców dla stolarzy i pokr. zaw. z następującym porządkiem obrad:
 1. Zagajenie
 2. Przedłożenie bilansu
 3. Sprawa likwidacji
 4. Uchwały oświadczenia pokrycia strat i dopłat
 5. Wybór likwidatorów
 6. Wolne wnioski

Rada Nadzorcza

Czytajcie „Dziennik Bydgoski“.

Uznany jako najlepszy środek propagandowy - to ogłoszenie. Jest to instrument wielostrunny, który potrafi ogół porwać. Należy więc pamiętać

ze „Dziennik Bydgoski“ cieszy się zaufaniem szerszych warstw i posiada w Polsce Zach. największy nakład **od lat około 40000**

Drobne ogłoszenia

Większe ogłoszenia wśród drobnych 50% drożej jak w zwykłym dziale ogłoszeń.

Dla poszukujących posady 20% zniżki.
 Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 9.

POLECENIA

Zdolna
 krawcowa szyje suknie balowe, kostiumy, płaszcze po domach. Na Wzgórze Dąbrowskiego 2, m. 5. (190)
6 fotografii
 pocztówkowych 3 zł. wykonuje „Wioła“ Marszałka Focha 16. (191)
Kolejarzom
 kredyt, sprzedaż płaszczy, bławatów, towarów krótkich. Warszawa 1, pierwsze piętro. (15853)

SPRZEDAŻE

Dom
 w Chojnicach przy ul. Dworcowej, zawierający skład z miesz. i 6 mieszkań wygodnych od 3—5 pokojowych, zajazd, spiżarnia, składnice, wielkie stajnie itp. nadające się do każdego przedsiębiorstwa sprzedam lub zamienię na nieruchomości w Bydgoszczy. P. Mikulski, Bydgoszcz, Wawrzyniaka 12. (77)
Skład (189)
 kolonialny i delikatesów dobrze zaprowadzony zaraz na sprzedaż. Plac Piastowski, róg Chrobrego.
Kiosk
 tytoniowy, dający 300.000 zł obrotu rocznego sprzedam. Pod „5000“ Dzien. Bydg. Gdynia. (183)
Rower
 100 zł. sprzedam. Zduny 11, m. 2. (F16)
Fryzjerskie (169)
 amerykańskie nowe fotele i używane biurko tanio sprzedam. Piękna 45.
Kolonialne
 pewna egzystencja za 2,800 sprzedam. Wiad. Dz. (198)

KUPNA

Kupię
 dom średni, nadający się na prowadzenie składu kolonialnego miejscowość obojętna. Oferty do Dz. Bydg. pod „H. K.“ 1104

Kupię

skład papieru lub wydzierzawie odpowiedni lokal. Adres wsk. Dziennik. (193)
Kupię
 skrzypce w dobrym stanie. Łask. oferty pod „Skrzypce“ do administracji. (40)
Leica
 kupię. Zgłosz. „Komplet“ filja. (15890)

LEKCJE

Udzielam
 lekcji gry na fortepianie prędką metodą nauczania 2 godz. tygodniowo, z 10 miesięcznie, przygotowując do konserwatorium, przychodzę do domu. Dworcowa 40, skład tow. krótkich. (21186)
Udzielam
 polskiego i matematyki tanio. Of. „Mazur“ Dz. Bydg. Poznańska. (167)
Francuska
 udziela lekcji. W trzy miesiące nauczy mówić po francusku. Filja Dz. „Gwarantuje“. (F28)
Kursy
 handlowe. Marszałka Focha 10, m. 8. (165)

POSADY WOLNE

Piśmienni
 otrzymują pracę w miejscu zamieszkania. Ostrołęka, Administracja „Nowego Życia“. (187)
Książkowy
 piszący na maszynie potrzebny zaraz. Zgł. z świadectwami i podaniem pretensyj do Autoarmy Bydgoszcz, Zduny 6. (204)
Fabryka
 żarówek regenerowanych w Łodzi poszukuje zdolnych odbiorców w poszczególnych miastach do sprzedaży na sztych żarówek i do zakupywania starych przepalonych żarówek. Przedstawicieli i wojażerowie na wysoką prowizję poszukiwani. M. Szeps, Łódź, Magistracka 16. (181)

Starszy

mistrz stolarski może się zgłosić. Gdańska 22. (F13)

Parkietówki

(fortancerki) potrzebne natychmiast. Restauracja „Miraż“ Szczecińska 13. (72)

Szwajcar

z dobrymi świadectwami od 1 kwietnia 33. potrzebny. Mirowo p. Godziszewo. (47)

Służąca

potrzebna. Bocianowo 11, m. 4. (F10)

Dziewczyna

całodzienne usługi jako przychodnia potrzebna. Długa 7. (186)

Ucznia

buchalteryjnego z ukończoną szkołą handlową poszukuje większe przedsiębiorstwo miejscowe. Of. pod „Uczeń“ filja Dz. (25657)

POSADY POSZUKUJĄ

Kawaler
 pracowity sumienny poszukuje za stawieniem kaucji, jakakolwiek pracę. Lipiński, Gniewkowo, Podgórna 1. (25657)
Gospodyn
 kucharza, dobre świadectwa poszukuje posady na majątek od 15 stycznia Oferty Dziennik Bydgoski Toruń pod „Gospodyni“. (184)

Szofer

monter zna się na elektryczności, kilkuletnia praktyka, za skromnym wynagrodzeniem zaraz lub później. Zgł. Dz. Bydg. Inowrocław pod „Monter“. (173)

Trio

damskie wolne. Oferty do Dzien. pod „Trio“. (195)

Dzieln

cieśla poszukuje pracy za wypożyczeniem 2000 zł. Pod „Dzieln“ do filji Dzien. (F20)

CZIERZAWY

Rzeźnictwo
 do wydzierżawienia. Szarek, Dworcowa 20. (F22)

Majątek

315 mórg na Pomorzu wydzierżawie zaraz. Do przejęcia potrzeba 22 tys. zł. Of. do Dzien. Bydg. pod „315“. (158)

Polowanie

gminne lub dworskie nie mniej od 2.000 mórg, o ile możliwości 6.000 mórg w promieniu 30 km. od Bydgoszczy zaraz lub później do wydzierżawienia poszukuje. Oferty z podaniem ceny i opisu terenu uprasza porucznik Ceterowski, 16 pułk ulanów, Naruszewicza 3, m. 1.

Poszukuje

skład, składnicę z zajazdem. Of. pod „Skład“ do Dzien. (25686)

MIESZKANIA

Poszukuje
 1—2 pokojowego mieszkania z kuchnią urzędniczą państwowy etatowy z małą rodziną, zapłać rok zgóry. Oferty z podaniem warunków do Dz. Bydg. pod pod „M. P. 1—2“. (172)
Dwa
 lub 3 pokojowe mieszkanie poszukuje pracownik państw. (stolarz) z małą rodziną. Oferty do Dzien. Bydg. pod „M. 2-3“ (25710)
Mieszkanie (25467)
 6-pokojowe odremontowane wolne, pierwsze piętro. Cieszkowskiego 11.
Mieszkanie
 2 pokojowe, czynsz roczny. Jasna 14, m. 10. (176)
5 pokojowa (F17)
 willa mieszkanie zaraz do wynajęcia. Toruńska 86.
Mieszkanie
 2 pokoje z kuchnią obok dworca, czynsz roczny. Pisemne zgł. filja Dz. pod „J. F.“ (F29)

POKOJE

Poszukuje
 1—2 pokojowego mieszkania z kuchnią urzędniczą państwowy etatowy z małą rodziną, zapłać rok zgóry. Oferty z podaniem warunków do Dz. Bydg. pod pod „M. P. 1—2“. (172)
Dwa
 lub 3 pokojowe mieszkanie poszukuje pracownik państw. (stolarz) z małą rodziną. Oferty do Dzien. Bydg. pod „M. 2-3“ (25710)
Mieszkanie (25467)
 6-pokojowe odremontowane wolne, pierwsze piętro. Cieszkowskiego 11.
Mieszkanie
 2 pokojowe, czynsz roczny. Jasna 14, m. 10. (176)
5 pokojowa (F17)
 willa mieszkanie zaraz do wynajęcia. Toruńska 86.
Mieszkanie
 2 pokoje z kuchnią obok dworca, czynsz roczny. Pisemne zgł. filja Dz. pod „J. F.“ (F29)

Mieszkania

1—2 pokojowego mieszkania z kuchnią urzędniczą państwowy etatowy z małą rodziną, zapłać rok zgóry. Oferty z podaniem warunków do Dz. Bydg. pod pod „M. P. 1—2“. (172)

Dwa

lub 3 pokojowe mieszkanie poszukuje pracownik państw. (stolarz) z małą rodziną. Oferty do Dzien. Bydg. pod „M. 2-3“ (25710)

Mieszkanie

6-pokojowe odremontowane wolne, pierwsze piętro. Cieszkowskiego 11.

Mieszkanie

2 pokojowe, czynsz roczny. Jasna 14, m. 10. (176)

5 pokojowa

willa mieszkanie zaraz do wynajęcia. Toruńska 86.

Mieszkanie

2 pokoje z kuchnią obok dworca, czynsz roczny. Pisemne zgł. filja Dz. pod „J. F.“ (F29)

POKOJE

Poszukuje
 1—2 pokojowego mieszkania z kuchnią urzędniczą państwowy etatowy z małą rodziną, zapłać rok zgóry. Oferty z podaniem warunków do Dz. Bydg. pod pod „M. P. 1—2“. (172)
Dwa
 lub 3 pokojowe mieszkanie poszukuje pracownik państw. (stolarz) z małą rodziną. Oferty do Dzien. Bydg. pod „M. 2-3“ (25710)
Mieszkanie (25467)
 6-pokojowe odremontowane wolne, pierwsze piętro. Cieszkowskiego 11.
Mieszkanie
 2 pokojowe, czynsz roczny. Jasna 14, m. 10. (176)
5 pokojowa (F17)
 willa mieszkanie zaraz do wynajęcia. Toruńska 86.
Mieszkanie
 2 pokoje z kuchnią obok dworca, czynsz roczny. Pisemne zgł. filja Dz. pod „J. F.“ (F29)

CZIERZAWY

Rzeźnictwo
 do wydzierżawienia. Szarek, Dworcowa 20. (F22)

Umeblowany

pokój z dwoma łózkami z utrzymaniem lub bez do wynajęcia. Pomorska nr. 14, m. 1. (46)

Pokój

dobrze umebl. frontowy z widokiem na Brdę do wynajęcia. Hermana Franko 17, m. 4. (170)

Pokoje

z utrzymaniem lub bez. Kasprzycza 2, róg Markwartowa. (F18)

Pokój

umebl. komfortowy, centralne, telefon. solidnemu panu lub pani. Świętojańska 2 róg Gdańskiej m. 7. (15972)

Pokoik

Sienkiewicza 1, m. 2. (F21)

Ładny

pokój frontowy. Gdańska 62, I. (F5)

Pokój

umebl. centr. ogrzewanie. 20 Stycznia 22-3. (F9)

Pokój

Pomorska 35, m. 6. (F12)

Pokój

Zduny 4a, m. 3. (F15)

Pokój

Dworcowa 3. (F26)

Pokój

ładny słoneczny dla lepszego pana. Pomorska 9, m. 4. (F14)

Pokój

Diuga 49, II. (192)

Pokój

Gdańska 51, m. 11. (F1)

Pokój

ładnie umebl. w centr. na przeciw Teatru. Marsz. Focha 10, m. 9. (F11)

Pokój

mebl. Kościuszki 21, m. 2. (F8)

Pokój

ciepły ładnie umeblowany wynajmie zaraz. Pomorska 9, m. 5 (F4)

Pokój

osobne wejście, radio 1-2 osób. Hermana Franko 19, Mielnikowa, od 3-ciej.

Miły

i spokojny pokój do wynajęcia. Wawrzyniaka 5. (15871)

Pokoje

eleg. umeblowane, osobne wejście utrzymaniem, bez. Garbary 12, m. 3. (15905)

2 pokoje

dobrze umebl. zaraz do wynajęcia. Król. Jadwigi 9, m. 4. (178)

MATRYMONJALNE

Kawaler

kupiec, trzeźwy, lat 32, solidny, ładny, przystojny, ma 10 tysięcy oraz umeblowane 3 pokojowe, pragnie poznać pannę ładną, solidną do lat 26, posiadającą gotówkę wzgl. dom lub prosperujący interes. Dzien. Bydg. pod „Gotówka“. (180)

Pani

blondyneczka, duże oczy, czarny kapelusik, która była w tow. dnia 1. I. 33. w Savoy, godz. 22 prosi dyskretny o zapoznanie pod „Rok 33“ do Dz. (194)

Sprostowanie

Nie Fr. Wiśniewski, lecz ja zerwałem zaręczyny z ich córką Antoniną, a to ze względu na nieodpowiednią rodzinę Wiśniewskich. Grzegorz Grodzki, w/m., Brzozowa 50. (188)

Kawaler

amerykanin lat 50, właściciel młyna i majątku 250 mórg, pozna pannę lub wdowę do 48 lat z majątkiem od 12—15 tys. zł. Of. J. Bruski, Chojnice. Biuro Pośrednicze Pl. Piastowski 23. (205)

Kawaler

amerykanin lat 50, właściciel młyna i majątku 250 mórg, pozna pannę lub wdowę do 48 lat z majątkiem od 12—15 tys. zł. Of. J. Bruski, Chojnice. Biuro Pośrednicze Pl. Piastowski 23. (205)

Kawaler

amerykanin lat 50, właściciel młyna i majątku 250 mórg, pozna pannę lub wdowę do 48 lat z majątkiem od 12—15 tys. zł. Of. J. Bruski, Chojnice. Biuro Pośrednicze Pl. Piastowski 23. (205)

Kawaler

amerykanin lat 50, właściciel młyna i majątku 250 mórg, pozna pannę lub wdowę do 48 lat z majątkiem od 12—15 tys. zł. Of. J. Bruski, Chojnice. Biuro Pośrednicze Pl. Piastowski 23. (205)

Kawaler

amerykanin lat 50, właściciel młyna i majątku 250 mórg, pozna pannę lub wdowę do 48 lat z majątkiem od 12—15 tys. zł. Of. J. Bruski, Chojnice. Biuro Pośrednicze Pl. Piastowski 23. (205)

Kawaler

amerykanin lat 50, właściciel młyna i majątku 250 mórg, pozna pannę lub wdowę do 48 lat z majątkiem od 12—15 tys. zł. Of. J. Bruski, Chojnice. Biuro Pośrednicze Pl. Piastowski 23. (205)

Kawaler

amerykanin lat 50, właściciel młyna i majątku 250 mórg, pozna pannę lub wdowę do 48 lat z majątkiem od 12—15 tys. zł. Of. J. Bruski, Chojnice. Biuro Pośrednicze Pl. Piastowski 23. (205)

RÓŻNE

„Monopol“ restauracja, Gdańska 51 poleca znakomite obiady, kolacje po znanych ni-skich cenach. Lokal otwarty do rana. (F27)

Książki
 handlowe Kreglewskiego w największym wyborze i najtaniej, zurnale od 5,50 zł poleca Jankowski, papier, D